

Husitská tradice v kontextu moderních dějin

V první části výstavy je představen zrod moderní husitské tradice v první polovině 19. století, kdy se toto téma stává na krátko náplní státní propagandy v boji proti Napoleonovi, současně se stává i objektem zájmu rodící se občanské společnosti, živené romantismem. Příkladem je studie k obrazu *Husitské kázání* německého malíře Carla Friedricha Lessinga z roku 1834. Na ní jsou postavy husitského hnutí již zobrazeny jako romantičtí hrdinové bojující za svobodu ducha.

Druhá polovina 19. století se odehrávala, jak ukazuje další část výstavy, ve znamení rozšíření národní myšlenky do širšího veřejného povědomí a s tím se pojil nárůst užití i odlišná interpretace husitské minulosti. Na místo bojovníků za svobodu ducha nastupuje do popředí aspekt národnostní. Tento prvek nabyl na významu především od konce 60. let 19. století v kontextu rakousko-uherského vyrovnání, které podnítilo v české společnosti táborová hnutí. V materiální kultuře českých zemí se tak začaly čím dál více objevovat předměty každodennosti s husitskou tematikou. Typickou ukázkou jsou vycházkové hole „žížkovky“, vyřezávané a zdobené často symboly a postavami husitské minulosti.

Téma husitské minulosti se stalo náplní i oficiální ideologie nově vzniklého Československa, včetně jejího užití v obou válečných konfliktech. Významným předmětem části výstavy, která se tomuto období věnuje, je plátno s vyobrazením Jana Husa z vlaku československých legionářů na Rusi za první světové války, zapůjčené ze sbírek Vojenského historického ústavu.

Následné využívání husitské tematiky komunistickou diktaturou je pak návštěvníkům přiblíženo například čepicí z filmu Jan Hus od režiséra Otakara Vávry z roku 1954 nebo těžátkem s husitskými motivy darovaným Klementu Gottwaldovi.

„Téma husitství hrálo samozřejmě významnou úlohu také v dějinách samotného Národního muzea. Výstava tento fakt reflektuje trojím způsobem. Speciálně pro ni byl restaurován model sochy Jana Husa od Věry Beránkové-Ducháčkové, jehož originál je umístěn v Pantheonu Historické budovy Národního muzea,“ přibližuje další část výstavy její hlavní autor Ondřej Tábořský. Jiným příkladem je dioráma umístěné v samotném středu výstavy. V jeho vnitřku je stručně připomenuto časté využívání minulosti komunistickou diktaturou v muzejních instalacích. V neposlední řadě je za pomoci dobového filmu zobrazována husitská tradice jako jedna z vrstev historických symbolů zabudovaných do samotného objektu výstavy, Národního památníku na Vítkově.

Národní památník na Vítkově je otevřen středa–neděle od 10 do 18 hodin, vstupné do objektu je 120 Kč / plné, 80 Kč / snížené, 200 Kč / rodinné. Další informace naleznete na

www.nm.cz